

[Poul Hartling.]

FN både i fjor og i år, vil man se, at der ikke er tale om en nordisk blok og en EF-blok som modsætninger til hinanden. For det første stemmer de nordiske lande ofte forskelligt – især Sverige har ofte haft sin egen linje – for det andet stemmer EF-landene ofte forskelligt, og for det tredje hænder det heldigvis ikke sjældent, at de nordiske lande og EF-landene stemmer sammen, men igen undertiden på den måde, at et enkelt land i hvert område bryder ud af enigheden. En simpel statistik vil vise, at et mønster, som skulle kunne retfærdiggøre en tale om modsætning mellem to blokke i FN: Norden og EF, simpelt hen ikke eksisterer.

Sagen er, at hvert land overvejer stillingen ud fra sine egne forudsætninger, men at der naturligvis også i disse forudsætninger indgår argumenter og standpunkter, der optræder hos nærtstående lande.

Endvidere ønsker ethvert land, når det tager et standpunkt, da gerne, at der er en stor opbakning af standpunktet hos en række andre nærtstående og venligsindede lande, og derfor er der regelmæssige konsultationer imellem Danmark og de nordiske lande. Det er der både på udenrigsministermøder og i det daglige i arbejdet i FN, ligesom der er konsultationer mellem Danmark og de andre EF-lande. Det er der på udenrigsministermøder og i det daglige arbejde i FN; dette er godt og nyttigt. Men den endelige afgørelse af, hvordan Danmark skal stemme, træffes af den danske regering. Jeg ser da gerne, at man rådfører sig med andre nordiske lande og de andre EF-lande, når man skal træffe sin afgørelse – også med andre vestlige demokratiske lande i det hele taget – men afgørelsen er regeringens. Og når det er en mindretalsregering, må det være vigtigt for denne regering, at den kan mønstre et flertal bag ved sin holdning.

I det tilfælde, vi diskuterer her, er det min opfattelse, at regeringens valgte forkert. Regeringen vil gerne opstille det som en forskel på, hvad der er operativt, og hvad der er præambulært, altså hvad der står i selve resolutionen – hvad man skal gøre – og hvad der står i indledningen til resolutionen. Jeg tror ikke, denne skelnen holder.

Der er vel en 100 eller 125 resolutioner i De Forenede Nationer hvert år, og desværre for FN's renommé og for FN's hele arbejde er disse resolutioner i højere og højere grad, som årene går, blevet præget af propaganda. De forelæg-

ges af en kreds af lande for at være udtryk for en agitation, og de vedtages af et eller andet flertal i generalforsamlingen. De udtrykker med større eller mindre agitationskraft et standpunkt, som er populært i lande, der står i modsætningsforhold til andre lande, men disse resolutioners skæbne er derefter, at de ikke fører til noget.

Man kan spørge, om ikke det betyder en svækkelse af FN's autoritet at arbejde med den slags resolutioner og vedtage den slags resolutioner og meget ofte at vedtage resolutioner med et ordvalg, som ikke kan tænkes at fremme en rolig udvikling.

I hele dette resolutionsmaskineri – eller resolutionsmageri – kan man forsøge at tage en saglig stilling. Man kan forsøge at skelne mellem, hvad der er operativt, og hvad der præambulært, altså hvad resolutionen virkelig drejer sig om, og så hvilke meninger og standpunkter der står i indledningen. Danmark tager normalt en sådan seriøs stilling til udtalelsens indhold, vi plejer at tage tingene alvorligt, vi plejer at stemme kun for, hvad vi mener, og hvad vi også gerne vil kunne stå ved, næste gang vi møder en henvisning til en vedtagen resolution.

Dette er naturligvis godt og rigtigt. Men i det her drøftede tilfælde tror jeg ikke, at den nævnte skelnen mellem, hvad der står i indledningen og i selve resolutionen, kan bære. Man kan egentlig bedst se det, hvis man ser på stemmeforklaringerne, som man jo bruger i FN: når man har afgivet sin stemme, forklarer man, hvorfor man i grunden hellere ville have stemt noget helt andet, men nu har stemt sådan og sådan, og det er jo en meget praktisk måde at have mindst to standpunkter på. Men man kan i hvert fald se på stemmeforklaringerne, at dette med indledningen og det operative er, skal vi sige, et svagt skjærbræt for det, man her har besluttet.

Man kan f. eks. se på Hollands stemmeforklaring. Den er afgivet på EF-landenes vegne, altså også på Danmarks vegne, og for at der ikke skal være tvivl, slutter Danmark sig i sin egen stemmeforklaring udtrykkeligt til, hvad Holland siger, henviser til det i de første sætninger.

Holland og med det alle EF-landene siger: der kan ikke råde tvivl med hensyn til vor stilling til Sydafrikas apartheidpolitik. Som sagt mange gange før og også gentaget i denne debat forkaster vi i bund og grund denne vanærende og afskyelige politik. Derfor, siger Hol-